

MARCOIX

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

LA

MAISON

DE

Voorwoord

Het Militair Ruitersportcentrum vraagt uw steun welke ik van harte bij u wil aanbevelen. Door uitbreiding van de Bernhardkazerne moeten manege en stallen worden verplaatst. Dit brengt zware financiële gevolgen met zich. Moge de hierbijgaande oproep gehoor vinden en tot een goede oplossing bijdragen.

Oosterbeek, 2 december '73
J. J. G. Beelaerts van Blokland
brig.-gen. tit. b.d.

*Het legendarische
military paard
Marcoix*

MARCROIX HET LEGENDARISCHE MILITARY PAARD

In zijn boek „Over paarden en paardrijden” boek 4, schrijft de bekende auteur op hippisch gebied W. Slob het navolgende:

Er was een tijd, dat iedere paardenliefhebber, iedere ruitersportbeoefenaar en zelfs tienduizenden niet-paardenmensen wisten welk paard „Marcroix” was.

Met Marcroix wist de Nederlandse huzaren-officier Pahud de Mortanges twee keer achtereen de gouden medaille in de zwaarste ruitersportwedstrijd der Olympische Spelen te winnen. Tot dusver heeft niemand hem dit nagedaan en het ziet er ook niet naar uit, dat dit spoedig het geval zal zijn, wanneer men in aanmerking neemt, dat de wijze van voorbereiden en de training een andere is dan vroeger in de meeste gevallen.

Klimke schrijft over Marcroix: „Het boven alle andere paarden uitblinkende paard der twintiger jaren was de Olympiade-winnaar van 1928 en 1932 onder de Nederlander Pahud de Mortanges, een kloek paard, lichtbruine halfbloedruin, in 1928 negen jaar oud. Het was het bijna volmaakte type van een elegant rijpaard met duidelijke droge lijnen, een paard op welks exterieur nauwelijks iets aan te merken was. Naar de hedendaagse opvattingen zou het ook goed genoeg geweest zijn om in Helsinki of Stockholm tot de winnende paarden te kunnen behoren. In zijn bloedopbouw bezat Marcroix 87,5% Engels Volbloed. Zijn vader was de Volbloed Marsan, destijds een beroemd renpaard. Zijn moeder Coquette stamde eveneens van een Volbloedhengst uit een halfbloedmerrie. Marcroix ging ‚met absolute precisie’ in de dressuur, was snel in het terrein en een zekere springer . . .”, aldus Klimke in zijn boek „Military”.

Marcroix werd geboren in Frankrijk op 1 mei 1919. De vader — Marsan — stond ter dekking in het staatshengstendepot Cluny. Marcroix was — wat men noemt — een Anglo-Normand en kreeg volgens het geboortebewijs de naam Tenor. Hij stond als veulen te boek als een heel lichte bruine (werd zelfs „isabel” genoemd op het stamboekpapier) met vier witte voeten (niet helemaal juist, zoals de foto op blz. 3 aantoon).

Het was onze beroemde springruiter-met-eigen-stijl Labouchère, die het paard kocht en later weer aan Pahud verkocht, waar het de naam „Marcroix” kreeg. *) Marcroix was niet al te groot, maar in de twintiger jaren toch wel een groot paard geworden. Het had inmiddels een soort wildkleurig haarkleed gekregen. Sommigen zouden het misschien een vale of ree-kleur hebben genoemd en daarbij paste inderdaad de aalstreep. Merkwaardig overigens, want het is bekend, dat paarden met een aalstreep sterke paarden zijn. Of dit zo is of niet, Marcroix heeft getoond een zeer sterk paard te zijn. Hij had sterke benen en vooral van terzijde gezien had hij brede pijpen en sterke gewrichten. De rug was kort en volgens iemand die hem heeft gereden nogal stijf en de mond van het paard was iets stug. Mogelijk doordat het een bijzonder taai en bijna niet te vermoeien paard was.

Marcroix had nu niet een uitgesproken vriendelijk karakter: wat stug en nors, zij het volkomen eerlijk en betrouwbaar.

Mogelijk, dat het karakter van Marcroix een reden geweest is voor de ritmeester Labouchère hem van de hand te doen. Labouchère was de zachtheid en vriende-

Generaal C. F. Pahud de Mortanges op Marcroix

lijkheid zelve. Misschien strookten hun karakters niet, wat hijzelf eens moet hebben opgemerkt.

Marcroix' nieuwe baas was een bijzonder handige ruiter en kon beter met hem overweg. Marcroix was een heel rustig paard en meer onvervaard dan moedig. Als men over zijn gangen iets zou moeten zeggen dan zou men ze wellicht wat ruimer gehad hebben willen. Hij strekte moeilijk de draf uit.

Op stal was het een rustig dier, maar wel nurks, ofschoon nooit agressief. Ook bij het poetsen was hij rustig hoewel hij bij het roskammen op bepaalde plaatsen wel eens de oren in de nek kon leggen en bijterig kon doen. Maar het bleef bij dreigen en er werd nooit gebeten of geslagen.

Zowel in springconcoursen als in jachtritten ging hij erg rustig maar toch zonodig heel snel.

Om hem aan te vuren kon men hem beter op een ietwat boze althans niet-vriendelijke toeroepen „Mar” dan hem met de benen trachten aan te drijven. Hij werd dan ook bijna altijd met een zweepje gereden.

Marcroix was echt niet alleen maar geschikt voor wedstrijden. Hij deed ook dienst als officierspaard bij de troep en ging zo ook mee op manoeuvre.

Marcroix was op zijn manier of eigenwijze wijze gehecht aan zijn oppasser G. Feddema, die hem uitnemend heeft verzorgd tijdens de Olympische Spelen van 1928 en 1932. Feddema was huzaar 1e klasse en verliet na 1932 de dienst. In 1936 is hij nog eenmaal als huzaar opgeroepen om zijn goede zorgen te besteden aan het nieuwe wedstrijdpaard van luitenant Pahud „Mädel wie Du”, waarmee hij in Berlijn zou uitkomen. Ook nu weer in de samengestelde wedstrijd. De vijver, waarin zovelen de wedstrijd voortijdig moesten beëindigen, werd ook deze combinatie noodlottig. Drie keer weigeren had uitsluiting tot gevolg.

Overigens een geweldige prestatie van onze ruiterofficier, die vanaf omstreeks 1922 tot en met 1936 voortdurend een paard in training heeft gehad voor de Olympische Spelen. In 1924 nam hij met Johny Walker deel aan de samengestelde wedstrijd te Parijs en werd vierde (de ploeg werd eerste). Marcroix was ook weer – nu als reservepaard – in training genomen voor Berlijn 1936!

In de bezettingstijd heeft Marcroix onderdak genoten bij Jhr. H. van Baerdts van Sminia, reserve-officier der huzaren, op het landgoed „De Klinze” te Oudkerk in Friesland, ongeveer 15 km vanaf Leeuwarden.

Tezamen met „Silverster” had een stalhouder hem uit Amersfoort per trein naar Leeuwarden vervoerd, vanwaar de paarden over de weg op de nieuwe plaats van bestemming aankwamen. Dat was in 1941.

Het beroemde wedstrijdpaard heeft in die jaren allerlei „gewoon” werk moeten doen en werd daartoe vooral dikwijls ingespannen, ook voor de Friese krommedisselwagen, Marcroix moest, volgens Jhr. van Sminia, wanneer hij aangespannen liep, altijd meer als rijpaard dan als tuigpaard gereden worden. Voor de meer ingewijden zal het wel duidelijk zijn, wat hiermee bedoeld wordt.

Het lopen in de zgn. losse strengen is voor een paard, dat dit niet gewend is, een vreemde zaak, omdat het voertuig gemakkelijk „door kan schieten” en op de hakken van het paard terecht komt. Meestal heeft dat dan hol- of slaanpartijtjes tot gevolg. Niet aldus bij de wereldwijze Marcroix, die al gauw begreep, dat er niets kon gebeuren wanneer hij er maar voor zorgde dat de strengen strak bleven!

Zolang de wagen rolde bleef Marcroix dus ook lopen.

Samen met Silverster ging Marcroix in het span o.m. om turf te halen uit Beets, dat tussen Beetsterzwaag en Akkrum ligt. Heen en weer naar Oudkerk was dat zo'n 70 km en al had turf dan niet zo'n groot soortelijk gewicht, voor sportpaarden was het toch wel ongewoon werk.

Marcroix verdiende zijn haver vooral door voor het rijtuig gespannen de familie van Oudkerk naar het landgoed „Vogelsanghstate” te Veenklooster te vervoeren. Een aardige bijzonderheid is, dat Willem Struiksmä, de arbeider op „De Klinze”, die de zorg had voor Marcroix, zijn naam moeilijk kon uitspreken, er verder ook geen moeite voor deed en hem daarom maar de goede Friese naam „Murk” gaf. Na de oorlog is Marcroix op „De Klinze” gebleven. In 1947 was hij oud en bleek het nodig hem te laten afmaken. Hij had een welbesteed leven achter de rug. Een wereldberoemd paard was niet meer.

**) De naam „Marcroix” zou afgeleid zijn van Marquis de Croix, de fokker, die hem aan Labouchère had verkocht in 1925.*

C. F. PAHUD DE MORTANGES

In de vroege morgen van de 8e april 1971, is deze dappere mens die zich ook tijdens zijn jarenlange smartelijke ziekte, welke hem aan zijn rolstoel bond, moedig heeft gedragen, gestorven. Heel ruitersportminnend Nederland heeft toen in gedachten wel één moment in het verleden vertoefd.

In het verleden, toen de hele wereld wist dat Nederland op ruitersportgebied altijd een ernstige tegenstander was, was Pahud onze grootste ruiter. Steeds stiller wordt het om degenen, die de eer hadden getuigen te mogen zijn van ware ridderlijke en vooral ook vakbekwaam bedreven ruitersport.

Zo is weer een bladzijde van het boek der ere omgeslagen . . .

Uit het door de Stichting uitgegeven boek „10 jaar Marcroix” door de Kolonel der Huzaren b.d. P. J. Ootmar.

I Waarom een Militair Ruitersportcentrum?

Nemen wij de militaire ruitersportbeoefening in de jaren 1950–1960 in Amersfoort in beschouwing, dan beperkte deze zich tot enkele officieren die in het bezit waren van een eigen paard. Zij hadden hun paarden ondergebracht in de stallen van de manege van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Landelijke Rijverenigingen, in eigen stallen of bij particulieren.

Gelegenheid voor hen, die niet over een eigen paard beschikten, om te leren rijden was er in Amersfoort niet.

De dichtstbijzijnde gelegenheid was de manege „t Kerkebosch” te Zeist.

Ritmeester M. Punt heeft daar in deze periode aan enige officieren en kornetten van het 4e Bataljon Zware tanks lesgegeven.

Oefengelegenheid om een paard terdege voor te bereiden voor wedstrijden was in Amersfoort vrijwel niet meer aanwezig.

De militaire springterreintjes van voor de oorlog bij de Hertenkop en aan de Appelweg waar iedere ruiter toen gebruik van kon maken bestonden niet meer. Het terrein van de Vlasakkers met z'n vaste hindernissen, eertijds het oefenterrein van de bereden wapens, was ten prooi gevallen aan de tanks en herschappen in een dorre zandvlakte.

Talrijke ruitersporen waren verdwenen. Het rijden in den Treek en in de Soesterduinen was sterk aan banden gelegd.

Niet alleen in Amersfoort maar vrijwel overal in den lande ontbrak het aan oefenmogelijkheden om de rijkunst in al zijn geleidingen te beoefenen en om paarden klaar te maken voor wedstrijden; in het bijzonder gold dit voor de bij uitstek militaire tak van de ruitersport, de military.

Het vraagstuk instructeurs speelde in die jaren nog niet zo'n belangrijke rol als thans het geval is.

Men kon nog terugvallen op de officieren en de onderofficieren van de bereden wapens en op diegenen die voor de oorlog hun dienstplicht vervuld hadden bij de cavalerie en bereden artillerie; nu waren deze laatsten wel geen volleeerde instructeurs, maar gedurende hun dienst hadden ze goed leren rijden en geleerd om op de juiste manier met paarden om te gaan waardoor ze in de jaren waarover we nu spreken uitstekend dienst konden doen als hulpinstructeur.

Men moet niet vergeten dat voor de oorlog jaarlijks zeker een vijftienhonderd afgerichte militaire ruiters in de burgermaatschappij terechtkwamen, maar de jongsten onder hen hebben thans in 1971 de vijftigjarige leeftijd al ver overschreden, zodat het aantal dat hulp kan verlenen hoe langer hoe kleiner wordt. In de na-oorlogse jaren hebben een aantal officieren zich ingezet om een aantal burger amazones en ruiters op te leiden en klaar te maken voor de verschillende concoursen. Dit waren o.a. Kolonel J. Greter, Ritmeester J. J. Gruppelaar, Kolonel G. P. de Kruijff, Majoor C. Hekker, Kolonel K. J. Schummelketel en Ritmeester H. J. Treffers.

Van enige doelbewuste opleiding van militaire ruiters was geen sprake.

Van de officieren van voor de tweede wereldoorlog waren er nog maar enkelen die op de concoursen hippique uitkwamen en aan de wedstrijden bij de rij- en

jachtverenigingen deelnamen, maar met het voortgaan der jaren zou dat aantal ook steeds minder worden.

De enkele reserveofficieren die aan de wedstrijdssport deelnamen hadden geen enkele binding met de militaire ruitersport, wel met de burger rij- en jachtvereniging waarvan zij lid waren en veelal een bestuursfunctie vervulden.

Herhaaldelijk kwam de vraag naar voren of het nu in Nederland met zijn groot militair ruiterverleden niet mogelijk zou zijn om de militaire ruitersport weer nieuw leven in te blazen; bestond er nu geen mogelijkheid om ergens vanuit een centraal punt de opleiding van militaire ruiters ter hand te nemen, en zodoende, al was het maar op heel bescheiden schaal, de tradities op het gebied van de militaire ruitersport voort te zetten, of waren de namen Cavalerie en Huzaar, die na de oorlog waren blijven bestaan, alleen al voldoende om de traditie hoog te houden?

Velen waren er van overtuigd, dat dit mogelijk zou moeten zijn; waarom kon het in andere landen wel, waar toch ook het paard in de organisatie van het leger niet meer voorkwam?

Dat Amersfoort, de bakermat van de na-oorlogse cavalerie, met zijn centrale ligging de aangewezen plaats was, daarover was iedereen het wel eens.

Toen na de opening in 1960 van het tankoefencentrum op de Vlasakkers bleek dat naast en tussen de betonnen oefenbanen voor tanks een ideaal terrein was overgebleven om de ruitersport te beoefenen en aansluitend aan dat terrein in de Bernhardkazerne een geschikte plaats gevonden was om, gebruik makend van de fundamente van oude Duitse loodsen, enige stallen te bouwen, besloten de initiatiefnemers de Kolonel P. J. Ootmar, de Majoor J. A. M. van Unen en de Ritmeester K. J. Wortman de knoop door te hakken en werd op 1 oktober 1961 met de werkzaamheden begonnen.

II Hoe kwam het Ruitersportcentrum tot stand?

Allereerst moest het terrein waarop de stallen zouden komen te staan bouwrijp gemaakt worden.

Op 1 oktober 1961 rukte de Eerste Luitenant R. E. de Thouars uit met een klas kadenscholieren, voorzien van de nodige springmiddelen om alles wat aan Duitse bouwsels in de weg stond op te blazen.

Daarna kwam er een bulldozer aan te pas en begon de bulldozerchauffeur D. van Veen de puinhopen weg te schuiven en het terrein te egaliseren. Dankzij het mooie najaarsweer verliepen deze werkzaamheden vlot.

Maar met egaliseren van het terrein en het blootleggen van de fundamenteën waarop de stallen gebouwd zouden worden was men er niet. Er moest gebouwd worden en dat bouwen zou geld kosten.

De Majoor J. A. M. van Unen had inmiddels een aantal officieren en oud-officieren, die in de voorafgaande periode blijk hadden gegeven positief te staan tegenover het plan om tot een centrale militaire rijopleiding te komen, aangeschreven om een geldelijke bijdrage te leveren om het plan te helpen verwezenlijken.

In totaal werd een bedrag van ruim f 6500,— bijeengebracht.

Toen het begin er eenmaal was werd van alle kanten medewerking verkregen.

Eind december 1961 stond onder de kop „Moderne Cavalisten te Paard” het volgende kleine artikeltje in de Hoefslag: „Het is interessant dat we hebben vernomen dat op de terreinen van de Bernhardkazerne te Amersfoort werkzaamheden verricht worden, nodig voor het bouwen van een paardestal. Het juiste is

De stallen van Marcroix

nog niet bekend, maar als het waar is wat er zo gefluisterd wordt dan zullen binnenkort ook de Nederlandse pantserofficieren weer — als vanouds — het rijzadel gaan drukken. Niets verheugt ons meer, want er zijn meer kleine oor-zaken, welke grote gevolgen hebben gehad.”

Wat ontbrak was nog een binnenmanege. Lang is er over gesproken en gedacht hoe die er zou moeten komen.

Op een gegeven ogenblik kwam iemand met het bericht dat er in het mobilisatie-complex grote Romney-loodsen door de Genie werden afgebroken.

Na enig over en weer gepraat kregen we de beschikking over de geraamten van twee loodsen, de dakbedekking was helaas niet meer te gebruiken. Maar ja, met het geraamte voor een manege waren we al erg blij.

De Majoor J. Verhoek, de „bouwpastoor” in de Bernhardkazerne, sloeg aan het meten, tekenen en rekenen en toog geassisteerd door de Huzaar E. Groen aan het graven, stortte beton en laste met behulp van het Onderhoudspeloton onder leiding van de Adjudant T. van der Horst het geraamte aan elkaar.

De grootste moeilijkheid was de bedekking van het geraamte. Het bekleden met golfplaten zou natuurlijk het beste geweest zijn, maar die onkosten waren te hoog. Het werd een dakbedekking van hardboard en asfaltpapier. Later zijn hierover toch golfplaten gelegd. Het centrum begon bekendheid te krijgen.

Vele autoriteiten kwamen het bezoeken en uit hun uitlatingen bleek dat zij allen zeer positief stonden tegenover hetgeen hier gepresteerd werd; bovendien wekte het de bewondering, dat dit alles tot stand werd gebracht met eigen middelen, zonder enige subsidie of gelden van het Rijk.

Na een bezoek van de Kolonel der Cavalerie b.d. K. J. Schummelketel aan het Militair Ruitersportcentrum Marcroix verscheen van zijn hand een artikel in de Hoefslag.

Ook in verschillende dagbladen verschenen artikelen over het Ruitersportcentrum.

Het resultaat van deze berichtgeving was . . . Marcroix kreeg twee paarden ten geschenke.

Inmiddels kwamen er vragen binnen van jeugdige burgerruiters, die voor het vervullen van hun dienstplicht ingedeeld waren bij het wapen der Cavalerie, of het mogelijk was dat zij gedurende hun diensttijd hun paard mochten stallen bij Marcroix.

De Inspecteur van de Cavalerie, de Brigade-Generaal J. A. Schoenmaker zegde toe, dat, indien het enigszins mogelijk was, deze dienstplichtigen gedurende hun hele diensttijd op het Depot Cavalerie geplaatst zouden blijven.

Langzamerhand kwamen de rijlessen op gang, zowel voor militairen als voor kinderen van militairen.

Onze voortreffelijke eerste penningmeester de Ritmeester K. J. Wortman begon wat minder zorgelijk te kijken. Wat de Ritmeester K. J. Wortman voor Marcroix in de vier jaar van zijn penningmeesterschap gedaan heeft is ongelooflijk veel geweest; zonder hem zou Marcroix nooit geworden zijn wat het thans geworden is.

Vergeleken bij andere is Marcroix zeker de minst dure manege. Niet omdat de paarden minder voer krijgen of minder verzorging genieten, maar dankzij het feit, dat niemand ervan behoeft te leven.

De instructeurs doen hun werk zonder daarvoor betaling te krijgen, er is een

De 10 jaar oude manege, het kunstwerk van de „bouwpastoor”, waarvan thans vervanging noodzakelijk is.

minimum aan stalpersoneel nodig, omdat de privé-paarden door hun eigenaars verzorgd worden; het onderhoud aan terrein, stallen en gebouwen geschiedt veelal in eigen beheer.

De huidige prijzen bij Marcroix zijn dan ook laag, de pensionprijs voor een privé-paard bedraagt f 175,- per maand, terwijl voor een uur rijles f 6,- betaald moet worden.

Ten slotte nog het volgende: Wanneer er ergens hard gewerkt wordt, is het altijd plezierig en een aanmoediging om met frisse moed verder te gaan, als van hogehand belangstelling wordt getoond. En daar heeft het bij Marcroix gelukkig niet aan ontbroken; immers mochten wij onder de velen, die het Ruitersportcentrum bezochten noemen: H.K.H. Prinses Beatrix, de Opperbevelhebber der NATO-strijdkrachten, de generaal E. Graf von Kielmannsegg en verschillende chefs van de Generale Staf van onze Koninklijke Landmacht.

III Beantwoordt het Ruitersportcentrum aan zijn doel?

De doelstelling van de stichting is:

- a. Het bevorderen van de militaire ruitersport en het stimuleren van het deelnemen aan hippische wedstrijden.
- b. Het geven van steun en faciliteiten op hippisch gebied aan anderen die de ruitersport beoefenen.

Wanneer we aannemen, dat vóór de oprichting van Marcroix weinig of niet door geüniformeerde militairen aan wedstrijden werd deelgenomen en nagaan wat daarna gepresteerd is en nog steeds gepresteerd wordt, dan kan men het volgende constateren.

Na een bescheiden begin in 1962, waar slechts enkele militairen, beroeps zowel als dienstplichtigen, weer begonnen te rijden, groeide in de Bernhardkazerne de belangstelling voor de ruitersport snel.

Men kwam eerst kijken, waarna al spoedig de eerste ruiters zich kwamen aanmelden.

Ouderen dienden zich aan voor het geven van instructie of gaven te kennen zelf ook weer te willen gaan rijden.

Dit was ook wel logisch, immers waar in Nederland bood en biedt nog steeds een rijcentrum zulke uitzonderlijk gunstige faciliteiten als bij Marcroix, te weten een goed springterrein met vakkundig gebouwde vaste hindernissen, voldoende springmateriaal, uitstekende gelegenheid om in het omliggende terrein zijn paard te oefenen, dan wel eens rustig buiten van de natuur te genieten, een goed liggende steeplebaan met vaste hindernissen, een aparte longeerton, een overdekte ruimte waar men de paarden kan poetsen en waar de hoefsmid rustig de paarden kan beslaan en dit alles zonder enige hinder van verkeer. Daarbij komen nog de zo onmisbare buitenmanege en binnenmanege, welke laatste jammer genoeg aan de kleine kant is.

Al gauw werden deze faciliteiten ook in leidinggevende ruiterskringen bekend, waarna het centrum een snelle groei doormaakte.

De Nederlandsch Hippische Sportbond stalde er de paarden voor de military ruiters, paarden werden gekocht en aangeboden. Officieren, onderofficieren en huzaren kwamen met hun paarden en allengs groeide Marcroix tot een bloeiend rijcentrum.

Geüniformeerde militaire ruiters hebben deelgenomen aan wedstrijden in Frankrijk, Duitsland, België en natuurlijk ook in Nederland en kwamen daarbij dikwijls succesvol voor de dag. Bovendien hebben vele leerlingen van de S.R.O.C. en kaderschool en huzaren hier hun eerste kennismaking met het paard beleefd. Waar hun verblijf bij het opleidingscentrum Cavalerie slechts enige maanden bedraagt, zijn het slechts de eerste beginselen van de rijkunst die kunnen worden bijgebracht.

Voor degenen die geplaatst worden bij de parate onderdelen in Seedorf en Hohne kan de rijopleiding voortgezet worden, omdat in Seedorf was opgericht de Stichting „het Zilveren Seepaard“ en in Hohne sedert november 1970, de Stichting Militair Ruitersportcentrum Hohne.

In de 10 jaren van het bestaan van Marcroix hebben vele verenigingen en particu-

lieren mee kunnen profiteren van de mogelijkheden en gastvrijheid van de stichting.

Zo werden er oefendagen gehouden door de Federatie van springruiters, de Nederlandse Ponyclub hield er wedstrijden. De afdeling Amersfoort van de M.R.V. te Paard maakt van Marcroix gebruik voor het houden van haar wedstrijden.

De Gooise Jachtvereniging, de Zuid-Veluwse Jachtvereniging en de Amersfoortse Ruiterclub hielden er hun wedstrijden.

De kernploeg van de military ruiters hield er onder leiding van de heer J. N. Ruiterkamp regelmatig haar trainingsdagen.

De vrouwelijke studenten hielden er hun ruiterkampioenschappen.

De N.H.S. hield er een samengestelde wedstrijd.

De wedstrijden voor beroepsinstructeurs om de Treffersbeker werden er gehouden.

Het Arabisch Stamboek hield er zijn samengestelde wedstrijden in samenwerking met de afdeling Amersfoort van de M.R.V. te Paard.

De jeugdruiters hadden er hun oefendagen onder leiding van de heren S. Mellema en H. Wouters van den Oudenweyer.

De N.B.V.R. hield er voor district centrum de selectie-wedstrijden voor dressuur. Voegt men daar nog de vele burgerruiters bij die van de oefenmogelijkheden van Marcroix gebruik gemaakt hebben dan kan men veilig stellen dat het Militair Ruitersportcentrum Marcroix in de eerste tien jaar van zijn bestaan zeer zeker aan zijn doel beantwoord heeft.

De stallen

IV De wedstrijdssport

De komst van military ruiters in mei 1963, de Wachtmeester F. Vrenken, de Huzaar Th. Neessen en de heren J. Evers en Th. Korsten met hun instructeur, Luitenant-Kolonel G. van Haszlinzky, is in wezen voor velen die bij Marcroix gereden hebben en nu nog aan wedstrijden deelnemen, de eerste stimulans geweest om zelf daadwerkelijk aan wedstrijden te gaan deelnemen.

Jonge jongens, toen nog kinderen, zoals de tegenwoordige Wachtmeesters A. Fabius en H. Punt, kregen als het ware met de paplepel ingegeven wat wedstrijden rijden was en hoe serieus men zich daarop diende voor te bereiden.

Het waren echter niet alleen deze military ruiters, die aanmoedigend werkten. Ook de springruiters, de Wachtmeester P. Bakker, W. de Vries, A. Muller en de Huzaren H. Brugman, H. Aanstoot en de dressuurruiters, de Huzaren H. Ballast en H. van Bergen waren ieder in hun eigen specialiteit even zoveel voorbeelden voor onze aankomende ruiters.

Maar niet alleen de jeugd werd enthousiast gemaakt door alles wat zij van deze ruiters konden leren, ook ouderen wilden gaan wedstrijden en hiervan mogen zeker vermeld worden mej. M. Stelling, de Ritmeester M. Punt, de Kapitein J. B. van Krugten, de Ritmeester E. A. H. Lichtenvoort Cats en de Wachtmeester 1e

De Wmr. H. L. Punt winnaar van „De Zilveren Vos 1973” Hunter Trials en van „’t Zilveren Paard 1972 en 1973”

klasse J. J. Went, die later met zoveel succes, zowel in het binnenland als in het buitenland gereden hebben en nog rijden of de opgedane kennis en ervaring weer doorgeven aan jongeren.

Er zijn echter nog andere factoren, die van grote invloed zijn op het gewone rijden, maar zeer zeker ook op de wedstrijdssport, zo krijgen de wedstrijdruiters alle gelegenheid om zich rustig voor te bereiden. Zij kunnen de hoefsmid bij zijn belangrijke werk gadeslaan en de heer A. P. van Ruitenbeek is altijd bereid vragen die op zijn gebied liggen te beantwoorden.

Ook onze dierenarts E. Offereins staat altijd klaar om te helpen en adviezen te geven met het oog op de training van paarden.

Vanuit de jongeren zijn er altijd wel enthousiastelingen die meegaan en op het concoursterrein behulpzaam zijn bij het verzorgen van paarden en zodoende worden ook zij betrokken in de wedstrijdssfeer.

En dan is er na terugkomst van een evenement het primitieve maar knusse gebouwtje, waar oud en jong eventuele successen of gemaakte fouten met elkaar kunnen bespreken.

Hierbij gevoegd de mogelijkheid, dat de ruiters, zo zij dat willen, ook van particuliere gerenommeerde instructeurs les kunnen krijgen, hetgeen bij andere rijcentra vaak nogal wat moeilijkheden met zich meebrengt, maar wat het Ruiter-sportcentrum bijna ideaal maakt.

De Majoor J. B. van Krugten op Pré Salé tijdens de prijsuitreiking te Mönchen Gladbach. Int. estafette springconcours.

DE TOEKOMST VAN DE MILITAIRE RUITERSPORT

Na al het voorgaande vindt het bestuur van Marcroix thans het ogenblik aangebroken u op de hoogte te stellen van een serieuze zaak.

Dit zijn de feiten:

1. De 10 jaar oude binnenmanege (eertijds van „afvalmateriaal” opgetrokken) toont al geruime tijd zoveel tekenen van verval, dat reparatie niet meer doenlijk en verantwoord is. Hoewel het geraamte nog stevig genoeg is om nog enige tijd mee te kunnen, is de dakbedekking en de betimmering in een zodanige staat dat slechts algehele vernieuwing redding kan brengen.

2. Behalve deze situatie — als gevolg van de tand des tijds — bedreigt ook de toekomst ons Centrum: de geweldige expansie van de Bernhardkazerne gaat de gronden opslokken waar nu de stallen, de fourageruimten, de buitenmanege, het springterrein en wat niet al gevestigd zijn.

Feiten die en voor u als Cavalerieofficier en voor het bestuur van „Marcroix” redenen vormen om zich hierover ernstig te bezinnen.

Wat dit laatste betreft: het bestuur is reeds maanden bezig om naar een uitvoerbare oplossing te zoeken.

Uitgaande van de stelling dat het Centrum ONDER GEEN BEDING mag verdwijnen, heeft het de minister van Defensie toestemming gevraagd en verkregen om elders op de terreinen van de Bernhardkazerne een manege te bouwen.

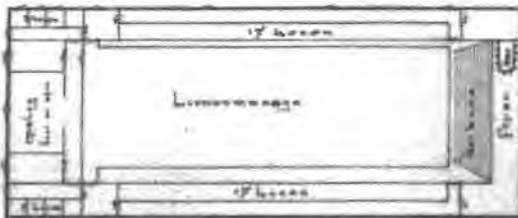
Op grond van deze toestemming zijn diverse besprekingen gevoerd met genie- en gemeentebesturen, met tekenaars, bouwers en toeleveringsbedrijven, kortom met iedereen die daarin een rol speelt.

Wij zullen u hier de details besparen en volstaan met te zeggen dat alles rond is. Jawel, alles is rond. De toekomst van de militaire ruitersport is verzekerd!

Tenzij . . .

Op dit punt aangekomen aarzelt de pen omdat wij thans iets moeten doen wat tegen onze gewoonte is. Wij moeten nl. uw aller financiële hulp inroepen.

De nieuw te bouwen manege

Nadat velen uwer ons 11 jaar geleden een financieel zetje hadden gegeven, hebben de opeenvolgende besturen het zich tot een plicht en eer gerekend om het Centrum self-supporting te maken, hetgeen wonderbaarlijk is gelukt. Vraagt u niet ten koste van wat maar verwondert u slechts.

Nu weet u tevens de reden waarom naderhand nooit meer bij u, die een jaarlijkse bijdrage toezegde, werd aangeklopt.

U kent thans ook de reden waarom wij genoodzaakt zijn van deze gang van zaken af te wijken.

Wij hebben nodig: tweehonderdduizend gulden.

Wij bieden u: de garantie dat de militaire ruitersport blijft bestaan.

Denkt u vooral niet dat wij aanvankelijk ook niet geschrokken zijn – zoals u nu – van dat kapitale bedrag.

Denkt u vooral niet dat u te doen heeft met een gezelschap fanaten, die geen onderscheidingsvermogen bezitten.

De doodgewone, naakte waarheid is, dat aan bepaalde minimale eisen bij de bouwconstructie voldaan moet worden, aangezien er anders geen bouwvergunning wordt afgegeven; –

dat onderwerpelijke constructie zelfs nog meer kost dan genoemde twee ton, doch dat het meerdere uit eigen middelen alsmede uit zelfwerkzaamheid en op alle mogelijke andere manieren wordt opgebracht; –

dat het alleen zin heeft om met het oog op de toekomst gericht te bouwen; –

dat het daarom ook alleen maar zin heeft om een manege annex te bouwen, die niet alleen aan alle maten en eisen voldoet die bij internationale wedstrijden zijn voorgeschreven doch ook een voorbeeld voor hippisch Nederland moet worden.

Wij realiseren ons zeer bewust dat er aan vrijwillige bijdragen geen tweehonderdduizend gulden in onze kas zal vloeien; enig rekenwerk wijst echter naar een mogelijke oplossing.

De rente die jaarlijks zal moeten worden opgebracht bedraagt f 20.000,—. Indien er dus twintig personen bereid zouden zijn jaarlijks garant te staan voor f 1000,— zouden de plannen gerealiseerd kunnen worden of, om met minder grof geschut te werken, 200 personen van f 100,— enzovoorts.

Hoe meer donateurs, hoe kleiner de bedragen. (Uit betrouwbare bron vernamen wij dat het aantal V.O.C.-leden ruim 1600 bedraagt.)

Mogelijk zou er zelfs een stichting in het leven geroepen kunnen worden, die garant staat voor de financiering en waarvan de leden stemrecht krijgen naarmate de grootte van de inleg.

Mogen wij uw ideeën daarover eens horen?

Geld is duur, wij weten het maar al te goed. Toch durven wij dit voorstel lanceren, doodeenvoudig omdat wij vinden dat het móet.

Als ooit de ware betekenis van het „coûte que coûte” duidelijk naar voren is gekomen, dan is het wel nu.

Als u ooit de kans heeft gekregen te tonen dat de Cavalerieofficier een rijke traditie inhoud weet te geven, dat hij méént de band te willen handhaven tussen verleden en heden, dan – dunkt ons – is dat nu!

Want of u nu „van voor of van na de oorlog” bent, of u nu tussen de paarden of tussen het pantserstaal bent opgegroeid: u heeft allen Sint Joris te paard op de kraagspiegels gedragen.

De oude standaard van het Regiment Huzaren Prins Alexander na de uitreiking van de nieuwe standaard door Z.K.H. Prins Bernhard op 5 december 1972.

Geachte lezer, dit is geen bedelbrief.

Dit artikel is een bod.

U biedt ons de middelen; wij bieden u (wij zeiden het reeds) het voortbestaan van de militaire ruitersport in alle denkbare vormen, zoals deelname en opleiding voor de wedstrijd sport, training van de ruiters van het Cavalerie-Ere Escorte, het aanwezig zijn bij manifestaties, enz.

Met spanning doch in vol vertrouwen zien wij uw (re)acties tegemoet; zoudt u daarom allen die dit leest de hierna volgende bladzijde willen opzenden teneinde ons een inzicht te geven in de mogelijkheden?

P.S. Mocht het woord onmogelijk niet in uw woordenboek voorkomen dan gelieve u zich voor uitleg niet tot óns te wenden: wij kennen het woord óók niet!

Namens het Bestuur van de „Stichting
Militair Ruitersportcentrum Marcroix”,
De Voorzitter,
De Kolonel der Huzaren b.d.

N. J. BROERTJES

Ondergetekende:

Naam :

Rang (eventueel) :

Adres/telefoonnr.:

verklaart zich bereid:

- a. Garant te staan voor f 1000,— per jaar ja/nee
- b. Eventueel zitting te nemen in een financiële adviescommissie ja/nee
- c. Jaarlijks een bedrag te schenken van f
- d. De stichting te steunen met een bedrag ineens van f
- e. Op andere wijze de stichting met de bouw van de manege te steunen door middel van

Handtekening

Aan: De Hoogedelgestrenghe heer R. T. M. Beekers
Majoor der Huzaren
Secretaris van de „Stichting Militair Ruitersportcentrum MARCROIX”
Mignonpad 18
AMERSFOORT.